

drives under Mærket, lad os sige „Frederiksen & Co.“, det vil sige, det er Hr. Frederiksen, der driver Forretningen, men der er en Kommanditist, en skjult Deltager, som gaar ind under Betegnelsen Kompagni. Hr. Frederiksen kommer til at betale af hele det Udbytte, som Forretningen giver. (Det. Hansen: Nej!). So han gør! men Kommanditisten, som har Penge stikkende deri, betaler ogsaa sine Skatter. Der er Dobbeltbesatningen, den ville de ikke kunne undgaa. I det Øjeblik en, der er virksom paa Næringslivets Omraade, skjuler sig, kan Dobbeltbesatning ikke undgaa, og det er heller ikke i sig selv i fjerneste Maade efter mit Støn uretfærdigt.

Nu maa jo imidlertid ogsaa paa dette Omraade Opholdskommunernes Ret gøre sig gældende paa samme Vis som over for den enkelte næringsdrivende. Det vil altsaa ikke blive den fulde Skat, der bliver paalagt Aktieselskabet af den Næring, der drives i Næringskommunen eller kommer denne til gode, men en Del deraf maa afgives til Opholdskommunen. Nu har man ment, at det gif dog ikke an, da man her i Kjøbenhavn ikke har mere end 3 pCt. i Skat, at tage mere end 3 pCt. af Aktieselskaberne. So, jeg ser ikke nogen som helst Anledning til at ynte dem, fordi de uden for Kjøbenhavn kom til at betale mere. I alt Fald kunne jo de Aktieselskaber, der blive her i Kjøbenhavn, ikke komme til at betale mere end andre næringsdrivende, altsaa ikke mere end 3 pCt. Men ovre hos os — hvorfor i al Verden skulde dog et Aktieselskab i den Henseende have den store Lettelse: i Øjeblikket intet at betale og senere maaske ikke mere end Halvdelen eller Fjerdeparten af, hvad andre næringsdrivende betale.

Den højtærede Minister udtalte, at man kunde jo høde paa de Ulemper, den nuværende Tilstand vil medføre, hvis denne Lov kommer ud, som den foreligger, derved, at man i Købstæderne forhøjede de faste Ejendoms-skatter. Det er af de Hensigtsninger, som jeg tror ere ganske nyttige; thi jeg ved positivt, at der trindt omkring i Købstæderne ikke er mindste Tilbøjelighed til at gaa videre med de faste Skatter. Det er ikke, fordi det stemmer med min personlige Opfattelse. Jeg tror, at den faste Skat er en udmærket Ballast for en Kommune, og Tidsforholdene og Konjunkturerne kunne ændre sig saaledes, at de Kommuner, der i sin Tid have kastet saa godt som alle faste Ejendoms-skatter over Bord, ville blive meget vanskeligt situerede, naar de ere henviste udelukkende til deres Formue- og Lejlighedsstat. Thi det er mærkværdigt, hvor Formuerne under

vanskelige Konjunkturer blive borte, man ved ikke, hvor de ere henne, og Lejlighed er der heller ikke, naar Tidsforholdene ere daarlige. Jeg tror, en Kommune kun er vel situeret, naar den har et passende Fundament i faste Ejendoms-skatter. Men nu er Forholdet en Gang ordnet ved denne — jeg vil ikke gentage det Udtryk, jeg forleden brugte om Loven af 1863 — men altsaa, ved Loven af 1863 er nu Forholdet ordnet, og jeg kan forstaa den Betragtning, som stiger: nu have vi fæstnet Ejendomsforholdene i den Retning, nu vil vi ikke tilbage til det uvisse med Hensyn til Ejendomsstaten.

Jeg kommer dernæst endelig til at sige et Par Ord om Forbrugsforeninger. Naar jeg har talt om Aktieselskaber og fundet, at de bør bestattes, naar de drive Næring, ligesom andre dødelige, saa finder jeg, at det samme maa siges om enhver Association paa Næringslivets Omraade, som driver virkelig Næring. Fordi nogle Mænd, selv om det er et større Antal, slutte sig sammen om fælles Indkøb og Fordeling af det indkøbte uden nogen Avance blot mod at betale, hvad den sammentagte Vare koster, da er dette ikke Næringsdrift, selv om slige Transaktioner foregaa jævnlig, og det bør ikke bestattes. Det er en fuldstændig fri og lovlig Handling, der ikke medfører Skattepligt. For mig staar det som noget aldeles lovligt og naturligt, at man paa dette som paa alle andre Omraader slutter sig sammen, man skal blot tage Konsekvensen af, hvad denne Sammenlutning fører med sig. Hvis man altsaa under Fordelingen i en saadan Forening ikke faar nogen Avance i nogen Retning, men kun betaler, hvad man faar, og som er indkøbt for fælles Regning, er det ikke Næringsbrug. Men hvis man, som det sker i Almindelighed, gør det fælles Indkøb, antager en Bestyrer, indretter sig i et Hus — maaske med store Spejlglasrunder — med en stor Plakat over Døren, hvorpaa der staar: Forbrugsforening, sælger de indkøbte Varer til Dagens Pris, saa at der, naar Mæret er omme, kommer en klæffelig Avance frem, som saa fordeles mellem alle Godtagerne i denne Forretning, saa ser jeg ikke, at der reelt er den allermindste Forskel, hvad Næringsbruket angaar, mellem denne Virksomhed og den, der drives af enhver større Urteframhandel. Altsaa, jeg mener, det vil være Op-gaven, ikke at lægge Forbrugs- og Produktionsforeninger og den Slags Associationer nogen som helst Hindring i Vejen, naar de ikke drive noget, der er Næringsbrug. Dette er ogsaa for Tiden gældende Ret, men Udtrykkene herom i Lov 23de Maj 1873 ere uheldige; men hvis disse Associationer drive virke-